MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta tas-27 ta' Frar, 2009

Appell Kriminali Numru. 279/2008

Il-Pulizija
(Spt. C. Cordina)
Vs
Angelo Micallef

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali talli :-

1. fit-23 ta’ Frar, 2006, ghall-habta tal-11.00 a.m., il-kwerelat, biex jezercita jedd li jippretendi illi huwa ghandu, qabad u qala’ xatba tal-hadid illi kienet imwahhla fl-entratura ta’ triq privata illi tizbokka fi Triq Gdida fi Triq San Mikiel, maghrufa wkoll bhala Triq Espedito Deguara, Zurrieq, u dan bi ksur tal-artikolu 85 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta;

2. fil-25 ta’ Frar, 2006, ghall-habta tad-9.30 a.m., il-kwerelat, biex jezercita jedd li jippretendi illi huwa ghandu, qabad u qala’ tabella li kellha fuqha l-kliem “Propjeta’ Privata Tidholx”, illi kienet imwahhla fl-entratura ta’ triq

privata li tizbokka fi Triq Gdida fi Triq San Mikiel maghrufa wkoll bhala Triq Espedito Deguara, Zurrieq, u dan bi ksur tal-artikolu 85 tal-kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. fis-27 ta' Frar, 2006, ghall-habta tad-9.30 a.m., il-kwerelat, biex jezercita jedd li jippretendi illi huwa ghandu, qabad u zarma l-koxxa tal-gebel (tan-naha tax-xellug meta qed thares lejha mill-faccata), tal-entratura ta' triq privata illi tizbokka fi Triq Gdida fi Triq San Mikiel maghrufa wkoll bhala Triq Espedito Deguara, Zurrieq, u dan bi ksur tal-artikolu 85 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

4. fit-28 ta' Frar, 2006, ghall-habta tas-2.30 p.m, il-kwerelat, biex jezercita jedd li jippretendi illi huwa ghandu, qabad u qala' tabella li kellha fuqha l-kliem "Propjeta' Privata Tidholx", illi kienet imwahhla fl-entratura ta' triq privata illi tizbokka fi Triq Gdida fi Triq San Mikiel, maghrufa wkoll bhala Triq Espedito Deguara, Zurrieq, u dan bi ksur tal-artikolu 85 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-8 t'Ottubru, 2008, li biha, wara li rat l-artikoli 17 u 85 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, sabet lill-appellant hati tal-ewwel, it-tieni w it-tielet akkuza migjuba fil-konfront tieghu w ikkundannatu multa ta' tlett mitt Euro (€300), w illiberatu mir-raba' akkuza.
B'applikazzjoni tal-artikolu 533 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Qorti ordnat lill-appellant sabiex sa zmien sitt xhur ihallas lir-Registratur tal-Qorti s-somma ta' elf, hames mija w tlettax-il Euro u tnejn u ghoxrin Euro centezmi (€1513.22) liema ammont jirraprezenta l-ispejjez konnessi mal-hatra ta' esperti f'dan il-kaz.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fl-14 t'Ottubru, 2008, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata billi tirrevokha fejn sabitu hati tal-ewwel, it-tieni w it-tielet akkuza w tilliberah minn dawn l-akkuzi w minn kull piena – inkluz li jhallas l-ispejjez konnessi mal-hatra ta' espert – u tikkonfermaha fejn illiberatu mir-raba' akkuza.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant, fil-qosor, jikonsistu fis-segwenti w cioe' :- 1. li s-sentenza appellata hija nulla ghax ma fihiex motivazzjoni ghajr li rrizultat il-htija. 2. Li l-elementi mehtiega ghar-reat ta' *ragion fattasi* huma neqsa. 3. L-ewwel element nieqes huwa dak li jirrikjedi li terz jigi spoljat minn haga li jkun qed gawdi. Hu minnu li qabel ma sar il-kuntratt bejn l-appellant u l-kwerelant Camilleri tas-17 ta' Gunju, 2005, in atti Nutar Mario Bugeja, dan tal-ahhar kellu l-pussess tar-raba imma, wara li sar il-kuntratt, bicca minn dar-raba gie konvertit f' passagg li jwassal mit-triq pubblika ghall-proprjeta' tal-appellant. Ghalhekk bil-qlugh tax-xatba temporanja ebda terz ma gie spoljat minn haga li kien igawdi. Anzi il-qlugh tax-xatba kien konformi mal-obbligi miftehma w cioe' li ebda parti ma setghet tingombra l-passagg. Bit-tnehhija tax-xatba, mhux talli l-appellant ma fixklux fil-pussess tal-haga lill-Camilleri anzi irrejintegrah fil-pussess shih tal-passagg minghajr l-bzonn li jiftah jew jaghalaq katnazzi. 4. It-tieni element nieqes hu l-kredenza li l-att kien qed isir b' ezercizzju ta' dritt u it-tielet hu li l-agent ikun koxjenti li qed jaghmel *di privato braccio* dak li jmissu jsir permezz tal-awtorita' pubblika. F' dan il-kaz ma kienx kaz ta' "kredenza" ta' dritt mma ta' dritt shih li diga' kien ghadda f' idejn l-appellant in forza tal-kuntratt fuq imsemmi meta l-pussess tal-passagg kien ghadda ghand l-appellant. Kif qieghed ix-xatba skond il-ftehim, l-appellant nehhiha a tenur tal-istess ftehim. Lill-kwerelant ma ziedlu jew naqqaslu ebda pussess tal-ftehim bir-rimozzjoni tax-xatba w ma kien hemm bzonn ebda intervent tal-awtorita' pubblika biex jaghmel dan. Ir-raba w l-ahhar element huwa n-nuqqas ta' titolu. Issa l-appellant kien hallas LM6000 appuntu biex hu w l-aventi kawza tieghu ikollhom access liberu w perpetwu tal-passagg in kwistjoni. Kien il-kwerelant li kien qed jikser il-ftehim kuntrattwali billi jimbarralu il-passagg liberu b' tankijiet mimlijin bil-gebel. 6. It-tabella giet imwahhla mall-hajt mill-kwerelant Camilleri illegalment u kienet qed itellef lill-appellant mil-biegh tal-appartamenti minnu mibjugha billi tipprojbixxi d-dhul ghall-

istess flats. Wara li din tnehhiet, il-kwerelant qieghed it-tankijiet bil-gebel li ghadhom hemm sal-lum.

Semghet it-trattazzjoni;

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghall-udjenza tal-lum ghas-sentenza;

Ikkonsidrat;

Illi l-provi kollha jinsabu traskritti fil-process peress li saru seduti w accessi mill-espert perit arkitett nominat mill-Ewwel Qorti w dawn jinsabu sintetizzati fir-relazzjoni tieghu a fol.30 et seq. flimkien ma serje ta' fotografiji li jillustraw il-pozizzjoni tal-passagg u issa wkoll tat-tankijiet mimlijin bil-gebel li qed jimpedixxu l-access.

L-isfond storiku ta' din il-vertenza jirrisali ghall-meta l-appellant kien xtara bicc' art fiz-Zurrieq li fiha ried jibni xi appartamenti w peress li l-isqaq li minnu wiehed seta' jidhol ghal dan is-sit kien dejjaq, hu kien avvicina lill-Anthony Camilleri biex jakkwista access alternattiv minn band' ohra w cioe' minn fuq l-art tal-istess Camilleri. Kien intlahaq ftehim u sar kuntratt fis-17 ta' Gunju, 2005 in atti Nutar Mario Bugeja (Dok. AM a fols 158-159) li bih "*inter alia*" il-konjugi Anthony u Carmela Camilleri kienu taw lill-appellant u martu : *"dritt ta' passagg liberu w perpetwu bir-rigel u b' kull tip ta' vettura minn fuq porzjoni ta' art tal-kejl ta' ghoxrin pied (20') ossia sitt metri, b' hamsin metri ossia tal-kejl il-parti li minnha ser ikun hemm access ta' cirka tlitt mitt metru kwadru".* Kien gie miftiehem ukoll li l-konjugi Micallef u l-aventi kawza taghhom bl-ebda mod ma jistghu jingumbraw l-istess triq u li l-konjugi Camilleri bl-ebda mod ma setghu jingumbraw il-parti li fuqha taw access liberu w in perpetwu a favur tal-konjugi Micallef. Umbaghad il-partijiet qablu : "*<u>li tista' ssir gate</u> int u diehel fil-parti fuq deskritta li minnha ser jibda l-passagg."* (sottolinar ta' din il-Qorti.)

Fil-fatt saret xatba li kienet - skond l-appellant u martu - intiza l-aktar ghas-sikurta' tal-makkinarju waqt li kien qed isir ix-xoghol ta' bini fuq il-blokk appartamenti in kwistjoni.

L-appellant kien ta' kopja tac-cavetta tax-xatba lill-Anthony Camilleri . Meta x-xoghol tal-bini spicca, l-appellant qala x-xatba w il-koxxa li maghhja kienet qed taqbad ix-xatba. Meta l-bini tlesta sal-istadju ta' *"shell"* u l-appellant beda' jaghti appuntamenti lil xerrejja prospettivi, Joseph Camilleri ghamel tabella bl-ittri "PROPRJETA' PRIVATA TIDHOLX" u l-appellant *ex admissis* qala' din it-tabella.

Ikkonsidrat;

Illi l-appellant instab hati tar-reat ta' "ragion fattasi" jew dak li jissejjah "the exercise of a pretended right". Illi din l-azzjoni bazata fuq l-Artikolu 85 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta hija speci ta' zona grigja bejn il-kamp civili u dak kriminali, tant li Sir Andrew Jameson meta kien qed jigi abbozzat il-Kodici Penali Malti kien osserva fir-Rapport tieghu fir-rigward li :-

"It is doubtful whether acts of this kind would not be better left to the operation of the ordinary civil remedies by way of interdict of or claim for damages....." (Ara Prof. Sir Anthony Mamo -
Notes on Criminal Law" (1958 edit.), Parti Speciali - Vol. II)

Illi l-elementi tar-reat in dizamina gew magisterjalment migbura fid-definizzjoni analitika moghtija mill-Imhallef W. Harding fis-sentenza ta' l-appell kriminali fil-kawza **" Il-Pulizija vs. Giuseppe Bonavia et. "** (App. Krim. 14.10.1944 , Vol.XXXII - IV , p.768) u dawn jinkludu :-

a) att estern li jimpedixxi persuna ohra minn dritt li hija tgawdi, u li jkun sar bid-dissens esplicitu jew implicitu ta' dik il-persuna .
b) l-imputat irid jemmen li qed jagixxi bi dritt ;
c) ix-xjenza tal-imputat li qed jiehu b'idejh dak li suppost jiehu tramite l-process legali ;
d) li l-att ma jinkwadrax ruhu f'reat aktar gravi .

Illi kif dejjem gie ritenut element importanti kostituttiv ta' dar-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li

jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor per ezempju. Ghalhekk hemm bzonn li issir indagni fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li ikkommettiet dar-reat biex taghmel dak li ghamlet. L-element materjali invece jikkonsisti filli wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu id-dgawdija taghha.

Ir-reat ma jissussistix meta l-att materjali jikkonsisti fir-retenzjoni ta' pussess li dak li jkun gja jkollu. Hemm bzonn li jkun hemm att pozittiv li jippriva lit-terz jew ifixklu fil-pussess tal-haga ghax kif jghid il-**CARRARA** (Prog. Parte Speciale, Vol.5, para. 2850 :-

"L' atto esterno deve privare l' altro contro sua voglia di un bene che gode. Chi e' nell'attuale godimento di un bene e continua a goderne a dispetto di chi non voglia; non delinque perche' la legge protegge lo "stato quo", il quale non puo' variarsi tranne per consenso degli interessati o per decreto della autorita' giudiziale ."

Ikkonsidrat;

Issa fil-kaz in ezami, ma hemmx dubju li l-appellant kellu id-dritt li jgawdi il-passagg liberu minn fuq il-bicc' art li kien akkwista min ghand il-kwerelant Camilleri biex ikollu access ghall-apartamenti li kien qed jizviluppa. Jirrizulta ukoll li l-obbligi reciproci li assumew kemm l-appellant kif ukoll il-kwerelant u r-rispettivi zwieghom kien li bl- ebda mod ma jingumbraw il-passagg lil xulxin. It-twahhil ta' xatba kienet biss fakoltattiva w din il-fakolta' jidher li giet ezercitata mill-appellant b' dan li nghatat kopja tac-cavetta lil Camilleri. L-inkwiet inqala' meta l-appellant nehha din ix-xatba. Ma tissemma' ebda tabella fil-kuntratt.

Illi din il-Qorti taqbel li la l-*gate* kienet ozzjoni fakoltattiva w la din tpoggiet hemm mill-appellant, setghet liberament titnehha minnu w li meta nehha x-xatba b' ebda mod ma gie li fixkel lill-kwerelant f' xi dritt li rrizerva ghalih meta, versu l-korrispettiv ta' Lm6000, ikkonceda d-dritt ta' passagg lill-appellant u martu. Per ezempju, ma rrizervawx id-dritt li jipprotegu l-art taghhom adjacenti billi

jaghmlu xatba. Jidher li x-xatba, jekk kienet ser issir, kienet ser issir a beneficcju tal-appellant biex jipprotegi l-ingenji tieghu waqt li kien ser ikun tiela' l-bini.

Ghalhekk, fil-fehma tal-Qorti, meta l-appellant qala' ix-xatba li kien wahhal hu stess ma kienx qed ifixkel jew jingombra l-parti li fuqha hu kien inghata id-dritt ta' passagg, anzi jekk xejn, kien qed inaqqas kull inkonvenjent li dak li jkun irid joqghod jiftah u jaghalaq ix-xatba biex jidhol u johrog. Ghalhekk fir-rigward tal-qlugh tax-xatba mill-appellant ma kienx jissussisti r-reat in dizamina.

Dan pero' ma japplikax ukoll ghat-tnehhija tal-koxxa jew pilastru tal-gebel li kien hemm fid-dahla tal-passagg billi din tirrizulta li kienet hemm minn dejjem u fil-kuntratt l-appellant ma nghata ebda permess li jaqlaghha. Hawn kien qieghed jagixxi zgur oltre dak li kien akkwista fil-kuntratt u ghalkemm il-*gate* kienet tieghu, l-pilastru tal-gebel li kienet imqabbda mieghu ma jirrizultax li kien tieghu. Ergo ma setax inehhieh minghajr il-kunsens u l-beneplacitu ta' sidu.

Ghalhekk, ghalkemm l-ewwel imputazzjoni ma tirrizultax pruvata w l-appellant ghandu jigi liberat minnha, mhux l-istess ghat-tielet imputazzjoni .

It-tieni imputazzjoni tirrigwarda il-qlugh fil-25 ta' Frar, 2006, tat-tabella bil-kliem: "Proprjeta' Privata tidholx." li l-kwerelant kien wahhal fid-dahla tal-passagg.

Anki hawn, jekk stess l-appellant jikkontendi li ta' Camilleri ma kellhomx dritt li jwahhlu din it-tabella *"in the first place"*, ghax kienet qed tmur kontra l-ittra u/jew l-ispirtu tal-ftehim kuntrattwali bejnu w bejn il-konjugi Camilleri, li kien jiggarantixxi li l-passagg ma jigix ingumbrat, jekk stess ta' Camilleri kienu qed jabbuzaw meta wahhlu din it-tabella, hu ma setax jiehu l-ligi b' idejh u jaqbad u jnehhiha ghaliex hekk gie li ezercita *di privato braccio* dritt li ppretenda li kellu minghajr ma rrikorra ghall-awtorita' gjudizzjali biex jottjeni r-rimedju *"ope magisterium".* Ghalhekk it-tieni imputazzjoni ukoll tirrizultaw pruvata.

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed tiddisponi mill-appell billi tirriforma s-sentenza appellata billi fil-waqt li tikkonfermaha fejn sabet lill-appellant hati tat-tieni w it-tielet imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu, w fejn ma sabitux hati tar-raba' imputazzjoni w illiberatu minnha, tirrevokaha fejn sabitu hati tal-ewwel imputazzjoni w fejn ikkundannatu ghall-multa ta' tlitt mitt Ewro kif ukoll fejn ikkundannatu ihallas fi zmien sitt xhur lir-Registratur tal-Qorti somma ta' elf, hames mija u tlittax il-Ewro u tnejn u ghoxrin centezmu liema ammont jirraprezenta l-ispejjez konnessi mal-hatra ta' esperti f' dan il-kaz u minnflok ma ssibx lill-appellant hati tal-ewwel imputazzjoni w minnha tilliberah u tikkundannah multa ta' mitejn Ewro u tordnalu li jhallas lir-Registratur tal-Qorti biss is-somma ta' seba mija w sitta w hamsin Ewro u sitta w sittin centezmu , li jirraprezentaw biss nofs l-istess spejjez u dan stante li hu gie liberat minn tnejn mill-erba imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------